

1 **Remissförslag valplattform Vänsterpartiet Västernorrland 2022**

2 **Vi bygger landet**

3 Vi vill se ett samhälle där du kan leva ett tryggt liv. Du ska kunna ha ett arbete att gå till, få
4 vård när du blir sjuk och veta att dina anhöriga får stöd när de behöver det på vägen genom
5 livet. Där familjens lilljänta glatt kan skutta till en förskola som har tillräckliga reser, där livet
6 i åttan funkar bra även för sonen med svår ADHD eftersom det budgeteras för pedagogiskt
7 stöd och där mormor får bo kvar i hemmet så länge hon kan eftersom vi har en väl fungerande
8 hemtjänst och omsorgspersonal som trivs på sitt arbete. Vi vill se ett Sverige som gemensamt
9 tar ansvar för att bevara de välfärdsdelar som är grundläggande för att alla människor ska
10 kunna känna trygghet och tilltro. Under lång tid har dock välfärden och det gemensamma
11 samhällsbygget raserats och privata intressen och vinstmaximering har satts framför det
12 gemensamma.

13
14 Det är dags för en förändring, det är dags att vi sätter samhällsbygget med en väl fungerande
15 välfärd, rätt till arbete och en omställning för klimatet före vinstmaximering och sänkta
16 skatter. Vänsterpartiet vill se ett jämlikt och jämställt län, där alla människors rätt till en god
17 välfärd och hälsa prioriteras. Oavsett kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnicitet,
18 funktionsvariation eller klass ska du kunna känna dig trygg med att välfärden fungerar.

19
20 Västernorrland är ett stort län med fler halvstora städer och stora delar landsbygd. Vi har en
21 demografisk utveckling med en ökande andel äldre och västernorrlänningarna har generellt
22 sett en sämre folkhälsa än i riket i övrigt. Det finns alltså stora behov i vårt län och
23 kostnaderna för hälso- och sjukvården ökar. Västernorrland har redan ett av Sveriges högsta
24 skatteuttag, trots det har vi inte bättre tillgång till välfärd. Det är djupt orättvist. Vi vill se att
25 mer skattepengar går från staten till regioner likt vår för att förbättra tillgången till vård. Bara
26 så kan en rättvis tillgång till välfärd i hela landet återupprättas.

27
28 Nedskärningar och centralisering har blivit vardag i vår region. Det är något som personalen
29 känner av alltför väl, när korridorerna är fulla av patienter och trötta undersköterskor inte kan
30 gå hem i tid efter sina arbetspass. Patienterna känner av nedskärningarna när de väntar i
31 vårdköen eller när de tvingas åka på osäkra vägar uppemot 20 mil för att föda barn. Regionen
32 har ett rekordstort beroende av hyrpersonal och kollegorna tvingas ständigt skola in nya
33 stafetter. Patienterna möter sällan samma läkare. Vi behöver se till att regionen blir en bättre
34 arbetsgivare för att vända den olyckliga trenden. Framförallt behöver tillräckliga resurser
35 tillföras vårdens kärnverksamhet och inte gå till administration.

36
37 Ytterligare ett stort problem i hälso- och sjukvården är uppdelningen mellan flera huvudmän,
38 framför allt mellan kommunal och regional verksamhet men även kopplat mot privat
39 verksamhet. Uppdelningen gör att patienter faller mellan stolar och att personal istället för att
40 fokusera på sina patienter måste fokusera på att deras verksamhet inte tar ett för stort ansvar
41 för en viss patient. Man vill skicka fakturan någon annan stans. Strukturen är skadlig och

42 måste ändras. På ett regionalt plan måste en förbättrad samverkan mellan regionen och
43 kommunerna snarast byggas upp.

44
45 Idag finns tyvärr en avsaknad av ett större helhetsansvar för den nödvändiga omställning som
46 behöver ske för att möta klimatkrisen. Regionen är en av länets största aktörer och den största
47 arbetsgivaren med verksamheter i alla kommuner. På grund av detta bör regionen ta på sig ett
48 större ansvar för den nödvändiga omställningen.

49
50 Klimatomställningen behöver vi dock göra tillsammans. Kollektivtrafiken måste fungera
51 bättre för att på allvar utgöra ett bra alternativ för fler människor än idag och det kommer
52 kräva resurser och ett nytt tänk kring resande. Våra industrier och företag behöver ställa om
53 och här behöver regionen som regionalt utvecklingsansvarig ta ett ansvar för att bidra på alla
54 sätt som den kan genom företagsstöd och projektstöd mm. Vi behöver tex börja styra våra
55 egna livsmedelsupphandlingar så att det gynnar lokalt och regionalt producerad mat.
56 Klimatomställningen kommer ställa krav på ny kunnig arbetskraft och här är regionens
57 folkhögskolor en viktig aktör som utbildar för framtidens hållbara yrken.

58
59 Tillsammans bygger vi landet.

60

61 **Vi ställer om för klimatet och bevarande av ekosystemen**

62 Klimatfrågan är avgörande för vår framtid. Alla delar av samhället behöver kraftsamla för att
63 vi ska lyckas minska våra utsläpp av växthusgaser och raskt säkerställa insatser som leder till
64 en bevarad biologisk mångfald, rent vatten och en ökad självförsörjningsgrad. Vi behöver
65 målmedvetet börja värna våra viktiga vatten och ta aktiva beslut om artbevarande och
66 bevarande av ekosystemtjänsterna. Vi behöver budgetera ordentligt för omställning och
67 klimatanpassningar.

68 Vi kan också bestämma oss för att se klimatkrisen och omställningen som krävs som en
69 möjlighet för vårt län. Vi har förutsättningarna att bli en ledande klimatomställningsregion. Vi
70 har skogen, som vi ska nyttja med försiktighet och förstånd, vi har den förnybara energin som
71 kan byggas ut mer om dess vinster också tillåts tillfalla oss och vi har industriarbetarna och
72 odlingsvärdig jord. Vi skulle kunna gå från att vara en region med hög arbetslöshet och låg
73 framtidstro till att bli en region där människor har ett arbete, där både energin och våra
74 odlingar är gröna och framtidstron hög.

75 Klimatomställningen kommer bli ett paradigmskifte och en chans att lyckas genomföra
76 rödgrön jämlikhetspolitik, där de rika som orsakar störst utsläpp betalar mer. Staten behöver
77 använda kraftfulla styrmedel som massiva klimatinvesteringar, progressiva klimatskatter,
78 sanktioner och subventioner och utsläppsrätter. Den största andelen av ekonomin bör gå till
79 gemensamma investeringar i klimat och välfärd, istället för till ökad privat konsumtion. Det
80 bidrar till ökad jämlikhet och minskar möjligheterna till extrema och onödiga utsläpp.

81 Regionen ska följa de nationella klimatmålen och vi anser att det behöver tas fram en regional
82 koldioxidbudget för den geografiska platsen, för att få svart på vitt hur stora våra
83 utsläppsminskningar i länet behöver vara för att nå våra klimatmål och bidra med vår andel.

84 Omställningen får inte endast ses ur storstadsperspektiv, stå mellan tätort och stad, eller för
85 den delen bara riktas mot de traditionella näringarna. Klimatomställningen kräver att hela
86 Sverige kan bidra och här är vi övertygade att utvecklingen av landsbygden kommer att vara
87 en nyckel i omställningen. Vi verkar därför kraftfullt för att skapa ett omfattande politiskt
88 projekt för klimatomställning kopplat mot livsmedelsnäringarna i länet. Vi vill se en ökad
89 självförsörjningsgrad, sätta fokus på hela livsmedelsproduktionen från jord till bord, verka för
90 en större förädlingsgrad och samtidigt stärka hela livsmedelskedjan. Vi ser att serviceorterna
91 utvecklas med nya typer av investeringar för hela produktionskedjan, en mer samordnad
92 logistik och kraftigt minskade utsläpp på grund av minskade transporter.

93 Här finns även utrymme för hållbar turism och kulturella näringar samtidigt som det fungerar
94 som en morot för att söka ökad livskvalitet på landsbygden, nu när pandemin visat att det går
95 att arbeta i storstaden och samtidigt bo på landet.

96 Men slaget om klimatet är kanske främst en energifråga? Fossila bränslen måste omedelbart
97 fasas ut och biobränslen från skogen kan endast bidra till omställningen under en kortare tid
98 och i långt mindre skala än vad man tidigare trott på grund av att alla utsläpp räknas. Uttagen
99 från skogen behöver göras med hänsyn till tidsramen vi har, att koldioxidutsläppen stannar
100 kvar i atmosfären och med beaktande av hela kolcykeln. Våra dikade torvmarker måste genast
101 återvätas för att stoppa förödande utsläpp.

102

103 **Vi reser tillsammans – en väl utbyggd och billigare kollektivtrafik**

104 Resan mot klimatomställningen måste vi göra tillsammans och just resandet har en central roll
105 i framtiden. Persontransporter står för en betydande del av utsläppen. I Västernorrland är bilen
106 det huvudsakliga sättet att transportera sig med och det är inte hållbart. Därför måste
107 kollektivtrafiken bli bättre och billigare. Minskade utsläpp från trafiken ger även andra
108 positiva vinster, tex. förbättrad luftkvalitet, renare vattendrag och biologiska värden. Idag dör
109 faktiskt långt fler människor av luftföroreningar än från olyckorna i trafiken.

110 Kollektivtrafiken måste också uppvärderas och ses som en central del i det välfärdssamhälle
111 som erbjuder en god standard, är tillgänglig för alla samtidigt som den utgör en central del i
112 klimatomställningen. Det måste vara enkelt och möjligt för människor att resa kollektivt i
113 vardagen och för den som inte äger en bil, eller är ung så kan bussen eller tåget vara enda
114 sättet att ta sig till arbetet. En väl utbyggd kollektivtrafik är alltså en jämlikhetsreform,
115 samtidigt som den utgör en grundbult i klimatomställningen.

116 Kollektivtrafikens utbud och transportfordon behöver moderniseras med innovativa lösningar
117 för hela samhället, från glesbygd till tätort och den måste bli mer attraktiv genom att erbjuda
118 så långa priser vi kan, i arbetet mot helt avgiftsfri kollektivtrafik. Framförallt behöver vi
119 samarbeta regionalt och lokalt för att kunna erbjuda en god tillgänglighet i hela länet. Vi

120 behöver även utveckla en modern kollektivtrafik med nya sätt att använda trafiken, genom till
121 exempel anropsstyrd trafik, variera storlek på fordon efter efterfrågan – införa byabussar med
122 fler kollektiva lösningar där civilsamhället arbetar tillsammans för upprätthållande av en
123 fungerande kollektivtrafik även i glesbygd.

124 Alla privatiseringar och utförsäljningar av det offentliga har satt oss i en dålig sits idag.
125 Vänsterpartiet vill att staten återigen ska vara huvudman för trafiken och återta ansvaret för
126 underhåll av både järnvägar och landsvägar i hela länet, så att trafiken fungerar under alla
127 årstider. Systemet med upphandling av den lokala busstrafiken fungerar inte heller optimalt
128 idag. Vi ser att det skulle fungera bättre om vi återtog busstrafiken i egen regi. Idag är
129 klagomålen på den lokala busstrafiken många: stressade chaufförer med dålig arbetsmiljö,
130 pressade tidtabeller och dåligt bemötande är frekvent återkommande synpunkter. För att inte
131 tala om osäkerheten i ekonomin i ständigt fördyrade upphandlingar och avtal.

132 Infrastrukturen i Västernorrland är eftersatt. Vänsterpartiet vill se stora
133 infrastruktursatsningar. Vi behöver bland annat dubbelspår på järnvägen för kunna
134 transportera gods och persontrafik. Vi vill ha en kraftig ökning av laddinfrastrukturen och här
135 behöver regionen tillsammans med kommunerna återigen ta utökat ansvar för investeringarna
136 för att ligga i framkant. Även här finns fog för att driva i egen regi. Vi behöver också arbeta
137 systematiskt för att få bort godset från väg till räls och vatten. Transportinfrastrukturen till och
138 från vårt län måste också förbättras, inte bara från Nord-Syd, utan också från Öst-Väst.
139 I takt med att en välfungerande tågtrafik byggs ut bör också flygandet från länet minska och
140 våra skattepengar styras bort från flyget till mer hållbara trafikslag.

141

142 **Utbildning är nyckeln till din framtid**

143 En människa kan inte välja vilken familj eller samhälle man föds in i. Ett gott samhälle kan
144 dock bidra med en bra utbildning som start i livet. Utbildning öppnar möjligheter för
145 människor att få ett arbete och vara delaktiga i samhället, men en god utbildning ger också
146 framtidstro och bättre chanser till lycka. Därför är det en prioritet att se till att alla barn och
147 unga får en lyckad skolgång. Ibland lyckas vi inte. Våra folkhögskolor fyller då en viktig
148 funktion, eftersom den som inte klarat gymnasiet får en andra chans att slutföra sina
149 gymnasiebetyg. Den som vill studera vidare eller omskola sig får också möjlighet till det via
150 folkhögskolan. Folkhögskolan är också viktig för många utlandsfödda som ges utrymme att
151 växa och utveckla språket och kunskaperna i sin egen takt.

152 Den stundande klimatomställningen kommer innebära branschbyte för många människor och
153 här behöver regionen vara aktiv för att möta dessa behov av omskolning vilket
154 folkhögskolorna kan användas till.

155 Folkhögskolorna har idag en stor bredd av utbildningsmöjligheter och de är ett viktigt
156 alternativ till andra utbildningsformer. Vi vill se att regionens folkhögskolor fortsätter att
157 utvecklas och erbjuda många människor möjlighet till utbildning. Vi vill också att
158 folkhögskolorna ska kunna vara en utbildningsplats även för ungdomar under 18 år, som
159 hoppat av gymnasiet. Detta kan möjliggöras i samarbete med länets kommuner.

160 Folkhögskolorna måste också vara en aktör i tiden och bidra till den nödvändiga
161 klimatställningen. Här är satsningarna på utbildning inom ekobruk viktig och vi vill att den
162 och liknande utbildningsinriktningar utvidgas stort i länet.

163
164 Vi vill att regionen genom sitt regionala utvecklingsansvar också tar ett handslag med
165 kommunerna om en målsättning att alla elever i Västernorrland ska gå ut med fullständiga
166 gymnasiebetyg.

167
168 **Du ska kunna leva, arbeta och utvecklas i hela länet**
169 Regionen är ansvarig för den regionala utvecklingen i hela länet. Det innebär att regionen ska
170 ha hela regionens bästa i åtanke i sina beslut gällande alla verksamheter, från vård till
171 folkbildning, kultur och företagsstöd.

172 Region Västernorrland har ett viktigt uppdrag att arbeta för att både nya och gamla, stora som
173 små företag i länet har goda förutsättningar att utvecklas. Det regionala utvecklingsansvaret
174 innebär att regionen ska bidra till och samordna arbetet för en hållbar utveckling i ett
175 attraktivt län. För Vänsterpartiet är det viktigt att regionen har en nära, lyhörd och
176 förtroendefull samverkan med länets företag liksom med övriga aktörer. Regionen ska vara en
177 aktiv pådrivare på den nationella nivån tillsammans med övriga skogs- och norrlandslän.

178
179 Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret fördelar Region Västernorrland statliga
180 medel för företagsstöd och projektstöd till investeringar, marknadsföring,
181 innovationsutveckling och utbildning i små och medelstora företag. Det finns också medel för
182 att stödja kommersiell service på landsbygden, exempelvis lanthandlare och servicepunkter.
183 Inom ramen för statens regelverk driver Vänsterpartiet på för att prioritera att medlen ska
184 fördelas jämförbart och med klimat- och miljömässig hållbarhet som utgångspunkt.

185
186 Kulturen har en viktig funktion för sammanhållningen och samhällsbygget. Den kultur som
187 regionen är med och finansierar ska komma alla länsinvånare till del och kulturlivet ska vara
188 tillgängligt och utan avgifter för den enskilde, särskilt för barn och unga och
189 låginkomsttagare.

190
191 **Du ska vara trygg med att vården finns till just för dig**
192 Coronapandemin har gjort det tydligt att det finns stora brister i svensk hälso- och sjukvård
193 och vi tycker att det är hög tid att åtgärda dessa brister. Under Coronapandemin har vårdens
194 medarbetare fått applåder, istället för en bra arbetsmiljö, bra löner och arbetsvillkor. För att
195 kunna möjliggöra satsningar på sjukvården och sjukvårdens personal måste det finnas en
196 tydlig röd vänsterregering, som prioriterar mer pengar till kommuner och regioner istället för
197 skattesänkningar och bidrag som bara gynnar de som redan har mest pengar.

198
199 På regionnivå är vi det enda parti som synliggör den resursbrist som ligger bakom de dåliga
200 besluten om nedskärningar, centraliseringar och borttagna vårdplatser. För oss är det

201 uppenbart att dessa beslut bara har lett till att kostnader skenat i regionen och att det inneburit
202 att patienter fått längre resvägar och sämre tillgång till vård. Vi ser att det också försämrat
203 arbetsmiljön för personalen som då valt att sluta med en kostsam hyrpersonal som
204 konsekvens.

205
206 De administrativa kostnaderna i vården har ökat mycket. Formen för statsbidrag, tillsammans
207 med behovet att kontrollera ekonomin utifrån den allmänna resursbristen har fött en sorts
208 kontroll och styrning som är direkt skadlig för verksamheterna idag. Det har lett till att pengar
209 läggs på administration och inte på kärnverksamheten och att personal tvingas ta dyrbar
210 arbetstid till vissa överflödiga administrativa sysslor. Detta systemfel vill vi ändra på.

211
212 Vården är idag ojämlik. Var du bor, vilket kön du har, vilken könsidentitet, etnisk bakgrund
213 eller sexuell läggning påverkar dessvärre inte bara dina möjligheter i livet utan också din
214 tillgång till vård. För att motverka detta måste vården planeras med en särskild omsorg om
215 marginaliserade gruppers behov och utgångspunkter. Det måste dessutom finnas tillräckligt
216 med resurser, så att vårdpersonal hinner med och inte råkar prioritera bort patienter i behov av
217 vård. För att motverka direkt diskriminering i hälso- och sjukvården måste regionen jobba
218 aktivt med att informera och utbilda sin personal, så att de har rätt kunskaper för att möta alla
219 patienter oavsett bakgrund.

220

221

222 **Bättre fungerande vård nära dig**

223 Primärvården i Västernorrland har idag stora problem med tillgänglighet till vård. Detta hör
224 samman med resurs- och bemanningsproblematiken. Resurserna behöver öka så att
225 primärvårdsenheterna kan möta upp sina specifika problem med bemanning och den högre
226 vårdtyngd som våra patienter har hos vissa av regionens primärvårdsenheter. *Lagen om*
227 *valfrihetssystem (LOV)* innebär dock stora svårigheter för regionen att kompensera för
228 problem som uppstår på de egna enheterna. Vänsterpartiet vill ha bort LOVen helt och hållet.

229

230 Vi vill istället öka resurserna till primärvården generellt. Den ökning som skedde 2022 med
231 ersättning per SÄBO-plats knuten till viss primärvårdsenhet är bra, men måste följas upp och
232 justeras vid behov. Målet ska vara ett förbättrat omhändertagande av denna ökande
233 patientgrupp, vilket också är syftet med Nära vårds-arbetet.

234

235 Vården är idag splittrad mellan olika huvudmän: regionen, kommunen och privata vårdgivare.
236 Det skapar stora problem i omhändertagandet av patienter som går mellan alla dessa olika
237 aktörer, så som barn och unga i skolålder och äldre i kommunal omsorgsverksamhet. I
238 avsaknad av fungerande och utbyggd samverkan mellan dessa olika aktörer så faller patienter
239 mellan stolar och omhändertagandet blir inte optimalt. Dessutom skapar de olika
240 budgetramarna och stuprörstänkandet problem, då kostnader gärna vältras över på någon annan.

241

242 Vänsterpartiet vill ändra på den splittrade vården i länet. Speciellt svårt är det för de många
243 barn och unga som dras med psykisk ohälsa och den ökande andelen äldre och kroniker i
244 Västernorrland. Av den anledningen har Vänsterpartiet under flera år drivit frågan om att

245 regionen och kommunerna ska försöka etablera sammanhållna vårdområden kring våra
246 sjukhus där region och kommun gemensamt bedriver vård- och omsorgsverksamhet. I ett
247 sammanhållet vårdområde tror vi att omhändertagandet av alla patienter som nu befinner sig
248 både i de kommunala och regionala verksamheterna skulle förbättras och att kostnader skulle
249 kapas. Tyvärr ser vi stor ovilja från andra partier till den lösningen. Det vi framför allt vill
250 driva är en politik som möjliggör för en förbättrad samverkan mellan regionen och
251 kommunerna i länet. Arbetet för en förbättrad samverkan mellan regionen och länets sju
252 kommuner kallat Nära vårds-arbetet är mot denna bakgrund bra, men vi ser en risk med att
253 det fastnar i byråkrati och administrativa åtgärder. Arbetet måste omedelbart intensifieras och
254 ges rätt resurser för att kunna lyckas.

255
256 I spåren av de stängningar av akuta verksamheter vi sett i länet, och på grund av den pressade
257 situation som är på våra sjukhus skickas idag patienter fram och tillbaka för att kunna erhålla
258 en vårdplats. Vänsterpartiet vet att vi motverkar detta bäst genom att öppna upp de
259 verksamheter som stängts på Sollefteå sjukhus och genom att säkerställa tillräckliga resurser
260 för att kunna bemanna upp tillräckligt många vårdplatser på länets tre sjukhus.

261
262 Vården i länet ska vara jämlik. Det innebär att alla ska ha nära till akutvård och kunna få
263 planerad vård inom rimlig tid. Vänsterpartiet går därför till val på löftet om att verka för att
264 Västernorrland ska ha tre fullvärdiga akutsjukhus: Sundsvall, Sollefteå och Örnsköldsvik.
265 Sjukhusen ska ha en basal akutvård, inklusive IVA-platser och bassjukvård. En basal akut
266 verksamhet inkluderar akut kirurgi, ortopedi, medicin och kvinnosjukvård. Region
267 Västernorrland ska ha förlossning och BB på alla tre sjukhus. Detta ställningstagande står
268 dock inte i kontrast till att alla tre sjukhus till en viss grad kommer att ha olika utbud och olika
269 specialiteter.

270
271 Inrättandet av länskliniker inom sjukhusvården har ökat uppsplittringen av vården i
272 Västernorrland och försämrat möjligheterna till samverkan mellan de olika sjukhusen. Vi ser
273 att den nyinrättade närvårdsorganisationen runt våra tre sjukhus är ett första steg för att
274 förbättra samverkan mellan de olika specialiteterna på våra sjukhus och inom primärvården.
275 Men vi vill gå längre och föreslå att fler länskliniker tas bort och att det stället inrättas lokala
276 ledningar för majoriteten av alla verksamheter på respektive sjukhus genom att utöka
277 närsjukvårdsområdena. På så sätt möjliggörs en ännu bättre samverkan inom
278 närsjukvårdsområdena, mellan specialistvård och primärvård och det lokala ledarskapet
279 innebär kortare beslutsvägar. Det är även ett viktigt steg i en förbättrad personalpolitik.
280 Arbetet med en förbättrad samordning av köer i länet ska dock fortskrida.

281
282 Takten i digitaliseringsprocessen tog fart under Corona-pandemin och den måste fortsätta öka.
283 Digitalisering är en tillgång för både patienter och personal, om den används på ett kokt sätt.
284 De digitala möjligheterna måste dock kunna blandas med fysiska träffar när det finns behov
285 av det och för de patienter som eftersöker det.

286

287 **Mindre piller – mer behandling och omsorg**

288 Den psykiska ohälsan är vår tids stora ohälsa och den bara ökar. Idag lämnas människor med
289 psykisk ohälsa ensamma i vårdköer eller skickas hem med piller. Så ska det inte fortsätta. Vi
290 vill att primärvården rutinmässigt erbjuder samtal för den som söker hjälp för psykisk ohälsa
291 och inte bara delar ut piller. För att uppnå det måste mer pengar gå till primärvården så att de
292 har möjlighet att anställa fler psykologer, samtalsterapeuter m.m.

293 Ungas psykiska ohälsa har ökat lavinartat och köerna till barn- och ungdomspsykiatri, BUP,
294 är omänskligt långa. Det är förödande att barn tvingas leva med psykisk ohälsa i årtal innan
295 hjälp och stöd ges, ofta med en förlorad skolgång och mångårig permanentad psykisk ohälsa
296 och utanförskap som följd.

297 Den nystartade Barn- och ungdomsentrén kan vara en del i att förbättra omhändertagandet av
298 barn och unga med psykisk ohälsa, men grundproblematiken är en avsaknad av tillräckliga
299 resurser till psykvården överlag. Både regionen och kommunerna lider av denna
300 underfinansiering. Därför måste den slimmade budgeteringen få ett stopp. Det är enda sättet
301 att möjliggöra att barn och ungdomspsykiatri i länet ska kunna leva upp till sitt uppdrag.
302 Samverkan mellan kommun och region måste förbättras avsevärt så att alla inblandade såsom
303 skola, primärvård och BUP kan bidra med sina pusselbitar som leder till ett bättre
304 omhändertagande för barn och unga med psykisk ohälsa.

305 Vården av de som lever i samsjuklighet, med både psykisk ohälsa och missbruksproblematik
306 måste förbättras i länet. Stuprörstänk mellan kommun och region måste bort. Den som har
307 en beroendeproblematik ska inte behöva skickas fram och tillbaka mellan kommunen och
308 regionen, utan kommunerna och regionerna måste ta ett bättre gemensamt angreppssätt kring
309 patienterna.

310 Vänsterpartiet vill få till stånd en fungerande beroendemottagning i regionen. Idag är
311 kommunerna som är ansvariga för behandling av personer med missbruk och det fungerar inte
312 optimalt idag. Samverkan mellan region och kommun måste till. Vi behöver också erbjuda
313 sprututbyte i regionen. Vi är näst intill den enda regionen som inte erbjuder detta idag, trots
314 att både beslut finns om att det ska finnas, samt att statistiska underlag stödjer detta. Det kan
315 rädda liv och det måste vara vår prioritet.
316

317 **Färre stafetter – bättre villkor för personalen**

318 Personalen som sliter hårt för att ge oss vård och omsorg behöver mer än ett tack och
319 applåder. De behöver rimliga arbetsvillkor och rimliga löner. Under lång tid har Region
320 Västernorrland haft en stor personalflykt och har också toppat listan av regioner med flest
321 stafettläkare och stafettsjuksköterskor. Personalflykten kommer ifrån ett stort missnöje med
322 regionen som arbetsgivare men det är ingen naturlag att det ska fortsätta vara så.
323 Det behövs förändring. Ledning och styrning behöver ske lokalt och besluten ska fattas nära
324 golvet. Det är nämligen där man vet hur verksamheten fungerar allra bäst. Personalinflytandet
325 måste öka, liksom mandatet att göra förändringar utifrån lokala initiativ.

326 Vänsterpartiets utgångspunkt har alltid varit att vår personal är vår största resurs. Vi behöver
 327 börja tänka långsiktigt på deras arbetsmiljö och hälsa och bygga för framtida
 328 utbildningsbehov, eftersom det blir avgörande för våra rekryteringsmöjligheter framåt. Vi vill
 329 satsa på löneökningar och bättre villkor för vår viktiga personal i hela verksamheten. Det gör
 330 vi också genom att öka personalens inflytande. Vänsterpartiet vill bland annat prova olika
 331 arbetstidsmodeller och införa arbetstidsförkortning med bibehållen lön.

332

333 **Vården är inte till salu**

334 Vård ska ges utifrån behov och storleken på plånboken ska självklart inte avgöra din rätt till
 335 vård. När den privata marknaden släpptes in i vården ökade köerna tvärtemot vad
 336 marknadsivrarna lovat, men vården har dessutom blivit mer ojämlig och orättvis! Den som
 337 har en privat vårdförsäkring kan snabbt få sina åkommor avhjälpta, medan vi andra får vänta i
 338 långa vårdköer. Vårdvalssystemen och nätläkarbolagen skapar idag, tillsammans med ett
 339 dysfunktionellt system av privata sjukförsäkringar och marknadslösning en helt
 340 efterfrågestyrd vård istället för behovsstyrd vård.

341 I Västernorrland har vi idag inga privata alternativ i specialistvården och vi menar att det inte
 342 heller ska bli så i framtiden. Vi vet att detta bara skulle urholka vår offentliga vård. Idag
 343 innebär nyttjandet av appdoktorer och liknande att våra skattemedel istället för att skapa vård
 344 på din vårdcentral går till vinster för aktieägarna. Vinstjakten styr och marknadsvården
 345 reducerar patienter till handelsvaror, där dom som är mindre lönsamma får vänta på vård och
 346 sätts att köa i den allt mer anorektiska offentliga vården. Så kan vi inte ha det. Vi vill inte se
 347 några privata vinster i välfärden.

348 Nationellt arbetar Vänsterpartiet för att helt avskaffa *Lagen om valfrihetssystem (LOV)*.
 349 Vårdval inom primärvården förstör möjligheterna för regionen att ta ett helhetsansvar för
 350 primärvården i länet. Det gör att regionen inte längre kan säkerställa en väl fungerade
 351 primärvård i hela länet och tex sätta in nödvändiga åtgärder när problem uppstår på en viss
 352 hälsocentral. Förlorarna är du och jag, vårdpersonal och alla patienter som nu dras med en
 353 ojämlig primärvård i länet.

354

355 **Ett tryggare samhälle utan våld**

356 Våld mot kvinnor är ett enormt folkhälsoproblem som har fått fortgå alldeles för länge. Våld
 357 mot kvinnor är inte en enskild angelägenhet, utan något som vi tillsammans som samhälle
 358 behöver ta ansvar för att motverka. Vi vill därför se att regionen antar en *Nolltolerans mot*
 359 *mäns våld mot kvinnor*. För att uppnå en nolltolerans behöver kunskapen kring våld i nära
 360 relationer öka i våra verksamheter. Vårdpersonal behöver få ökad kompetens för att kunna
 361 upptäcka våldsutsatthet, samt ge ett bra bemötande i en svår situation. Även annan personal i
 362 regionen så som kulturarbetare, lärare och tjänstemän behöver ha kunskap kring våldet. Alla
 363 behöver bidra för att uppnå en nolltolerans.

364
365 Vi vill också att det omgående tas beslut om att inrätta en mottagning för våldsutsatta i
366 regionen, där våldtagna och sexuellt utnyttjade kan söka vård. Personalen som arbetar här ska
367 ha en särskild kompetens kring mottagande av våldsutsatta personer, kunna arbeta med
368 spårsäkning och traumabehandling. Det är viktigt att det finns en trygg plats för den som blivit
369 utsatt.

370 Våldet i allmänhet i samhället är ett stort problem. Många gånger hänger våldet samman med
371 den ökade otrygghet och nedmonteringen av välfärd som skett och som även lett många in i
372 missbruk. Vi behöver därför prioritera vård och stöd för den som hamnat snett i livet. Tidiga
373 insatser behöver prioriteras och det behöver finnas ett fungerande samarbete mellan kommun
374 och regioner. Det behöver vara färre stuprör och mer fokus på att sätta patienten i centrum.
375

376 **Vi bygger landet – rösta på Vänsterpartiet**

377 Vänsterpartiet är det parti som ser bristerna i välfärden. Vi har ambitionen och politiken som
378 återigen gör Västernorrland till en plats där det är tryggt att leva, där du kan lita på att
379 välfärden finns när du behöver den. Vänsterpartiet ser också att Västernorrland har en
380 möjlighet och därmed också en skyldighet att vara en nyckelspelare i klimatomställningen. Vi
381 behöver använda allt det som vår plats erbjuder, västernorränningarnas kraft och vilja,
382 skogen, den odlingsbara jorden, industrierna, arbetarna och gemensamt ta klivet för att ställa
383 om klimatet på allvar.

384

385 Rösta på Vänsterpartiet!